

Scînteia

Organ al Comitetului Central al P.M.R.

Anul XXXI Nr. 5289 | Sîmbătă 16 septembrie 1961 | 6 PAGINI — 30 BANI

PRIMA ZI DE ȘCOALĂ

În clădiri noi, luminose și florice, cu bănci, puse de mîni grîului, cu manuale, brîmbe gratuite în partea stîului, o nouă generație trăiește prima zi de școală. În cartierul Giulești, în fața școlii noi, elevii privesc pozele abecedarului, curînd să vorbescă și să scrie. (Fotografia din stînga). La școala de 7 ani nr. 89, micii școlari așteaptă prima lecție (fotografia de jos).

(Foto: M. Cioc și Gh. Vințiu)

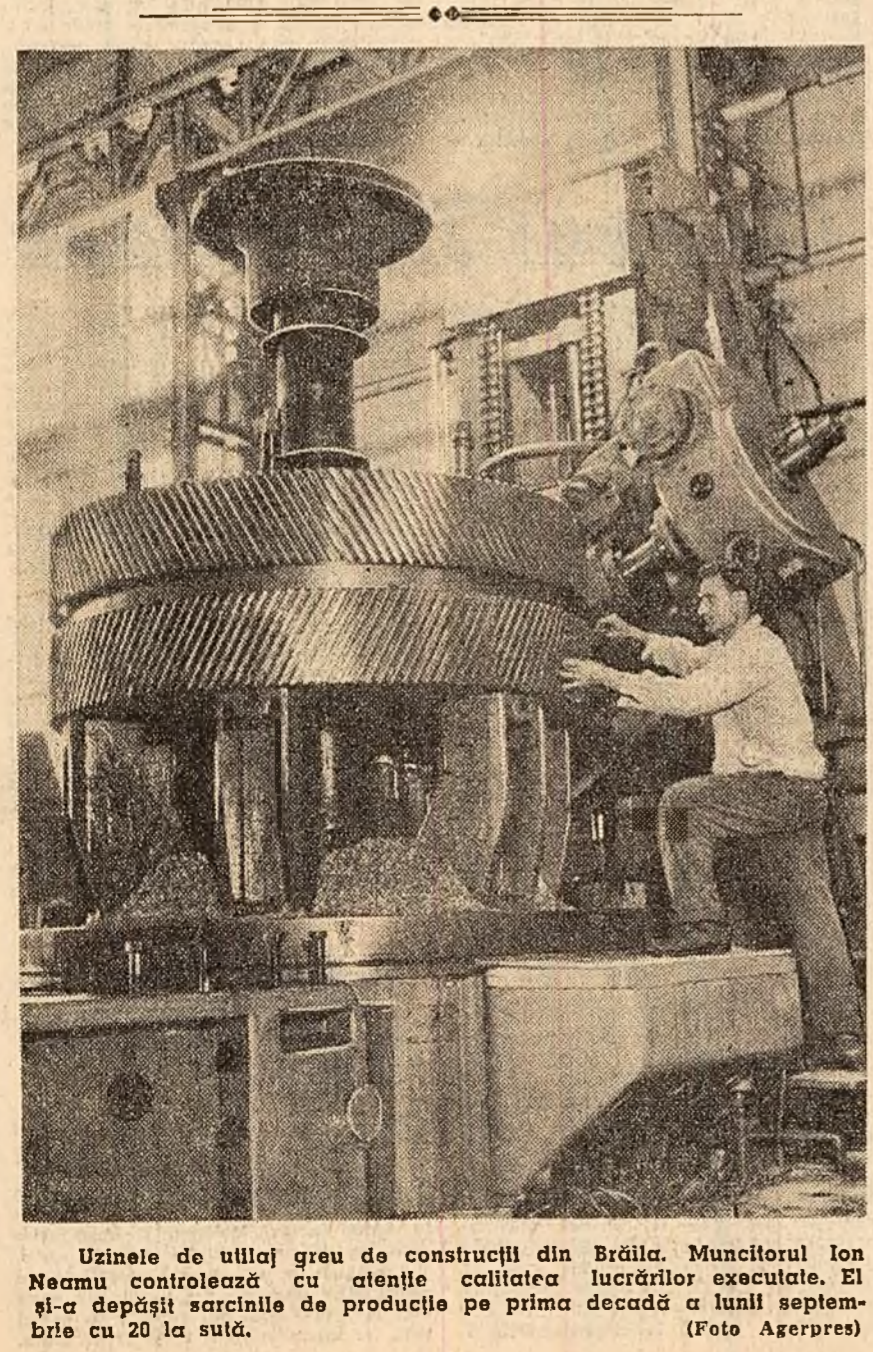
ALEGERILE ÎN ORGANIZAȚIILE DE PARTID

Cu începere din a doua jumătate a lunii septembrie și pînă la 15 ianuarie 1962 vor avea loc adunările și conferințele de dări de seamă și alegeri în organizațiile de bază, organizațiile raionale, orașenești și regionale de partid.

Adunările de dări de seamă și alegeri constituie un eveniment important în viața și activitatea organelor și organizațiilor de partid. Alegerea, cu regularitate, potrivit prevederilor Statutului, a organelor conducătoare de partid asigură atenția neslăbită pe care partidul nostru, Comitetul său Central o acordă aplicării principiului centralismului democratic, întăririi democrației interne de partid, înfăptuirii consecvenței a normelor leniniste ale vieții de partid.

În toate domeniile de activitate — în industrie, ca și în agricultură, în aparatul de stat, în organizațiile culturale și științifice, alegerile contribuie la întărirea organizațiilor de partid, la intensificarea muncii politice și organizatorice, la activizarea masei membrilor și candidaților de partid și creșterea spiritului lor de răspundere pentru îndeplinirea hotărîrilor partidului și guvernului. La generalizarea experienței înaintate a organizațiilor de partid.

În acest an, alegerea organelor conducătoare de partid se desfășoară în condițiile muncii entuziaste a întregului nostru popor pentru traducerea în viață a sarcinilor trasate de cel de-al III-lea Congres al P.M.R. în vederea desăvîrșirii construcției socialiste în țara noastră. Organizațiile de partid, comunistii, aflîndu-se permanent în fruntea luptei pentru îndeplinirea acestui grandios obiectiv, trebuie să discute în adunările de alegeri cum se îndeplinesc sarcinile ce decurg din Directivile Congresului al III-lea al partidului, sarcinile planului pe anul în curs, cum se aplică hotărîrile plenarelor C.C. al P.M.R.

Uzinele de ulei și gaze de construcții din Brăila. Muncitorul Ion Neamtu controlează cu atenție calitatea lucrărilor executate. El și-a depășit sarcinile de producție pe prima decadă a lunii septembrie cu 20 la sută. (Foto: Agerpres)

Actualitatea

Schimb de experiență

TIMIȘOARA (coresp. „Scînteii”). — La turnătorile combinatului metalurgic din Reșița se aplică în ultimul timp o serie de procedee tehnologice noi, care au influențat pozitiv calitatea produselor și au redus simțitor procentul de rebut. Pentru a se generaliza aceste metode înaintate, comisia economică a Comitetului regional P.M.R. Banat și Consiliul regional al sindicatelor au organizat ieri la combinatul metalurgic Reșița, un schimb de experiență unde au fost prezentate 5 referate. Au participat ingineri, tehnicieni și muncitori fruntași din turnătoriile regiunii.

Artiștii repetă

GALAȚI (coresp. „Scînteii”). — Artiștii teatrului de stat din Galați se pregătesc în vederea noii stagiuni care se va deschide în curînd. Ieri seară a avut loc repetiția generală a spectacolului cu piesa „Secunda 58” de Dorel Dorian. Odată cu acest spectacol, colectivul pregătește alte două premiere. Într-un stadiu avansat de pregătire se află spectacolul cu piesa „Mi se pare romantic”.

Noua policlinică raională

Zilele acestea, în localitatea Chișineu-Criș a fost dată în folosință o policlinică raională modernă cu servicii de specialitate: medicină internă, O.R.L., stomatologie, pediatrie, chirurgie, ginecologie, radiologie, laborator de analize și farmacie.

Răsăr semănăturile

MIERCUREA CIUC (coresp. „Scînteii”). — Pe tot cuprinsul raionului Miercurea Ciuc, lucrările agricole de toamnă sînt în toi. Cu ajutorul mecanizatorilor de la S.M.T. Miercurea Ciuc și cu atelele proprii, țărani au executat arături adînci pe suprafețe de mii de hectare. Pe alocuri au început să răsăr semănăturile.

DE PESTE HOTARE

UN MARE MITING în sprijinul caerei cu privire la reglementarea pașnică cu Germania a avut loc la New York în cursul zilei de 14 septembrie (amănunte în pagina VI).

IN COLUMBIA se desfășoară mari acțiuni revendicative ale oamenilor muncii în sprijinul caerei de mîrire a salarilor. 47 de greviști s-au rora li s-au alăturat 9 deputați, c-auri baricada de peste 40 de ore într-una din sălile clădirii Congresului național unde au declarat

Dimineața zilei de ieri: pe toate străzile grupuri de copii, însoțiți de părinții lor, se îndreptau spre școli. Pe fețele celor mai mari se putea citi bucuria apropiatei revederi cu colegii și profesorii, la cei mici — nerăbdarea plină de emoții a primei înfilării cu școala. Toți sînt îmbrăcați în uniforme, iar în brațe duce buchețe cu flori. Ghiozdanele pu care le poartă sînt, deocamdată, ușoare.

În curtea încăpătoare a școlii din piața Amzei sînt peste 1500 elevi. Sărbătoarea începutului de an a fost cu grijă pregătită. Tov. director Ilie Drăghici e și el emoționat; nu numai elevii își încep activitatea, ci și școala însăși — nouă, strălucind de lumină și curățenie. Ce găsim elevii pe bănci? Flori, cărți, caiete. Cîteva sute din cele 15.000.000 manuale pe care le-au primit ieri copiii din clasele I—VII, din întreaga țară.

În alt colț al Capitalei, o tradițională panglică este tăiată și elevii pătrund în noua școală din strada Antilopei. În aceeași clipă la alte 9 școli bucureștene, din Giulești, Drumul Taberei, 13 Septembrie etc., se ție panglica inaugurală. În această frumoasă zi au fost date în folosință, la orașe și sate, nenumărate școli și săli de clasă noi, laboratoare și biblioteci. Anul acesta au fost construite din fonduri de stat și prin contribuția voluntară a populației peste 3700 săli de clasă. În ele vor învăța mii de elevi, o parte din cei peste 3.000.000 care au început ieri noul an de învățămînt.

greva foamei. În seara zilei de 14 septembrie clădirea a fost înconjurată de poliție care a dat greviștilor un ultimatum de a părăsi clădirea.

CONSILIUL DE MINISTRI FRANCEZ a votat bugetul pe anul 1962. El prevede creșterea prețurilor la unele produse, majorarea prețurilor la transport și încălzire, și creșterea, la metro și electricitate. Este prevăzută sporirea cheltuielilor militare.

Posibilități mari pentru creșterea animalelor

Gospodăriile colective din raionul Roșiori de Vede au prevăzut în planurile lor de producție pe acest an o creștere însemnată a numărului de animale proprietate obștească. Între altele, s-a stabilit să se cumpere aproape 1.000 de vaci de lapte și jumini și peste 2.250 vițeie. Pînă acum au fost cumpărate peste 1.000 de vaci și jumini și 1.500 vițeie. În afară de aceasta, numărul taurinelor din gospodăriile colective a crescut prin reținerarea animalelor provenite din prăsilă proprie.

Cînd gospodăriile colective se bucură de îndrumare și ajutor

Comitetul raional de partid a acordat un ajutor însemnat gospodăriilor colective îndrumînd organizațiile de bază să se preocupe cu toată atenția de dezvoltarea sectorului zootehnic. Ca rezultat, organizațiile de partid din gospodăriile colective „Timpuri Noi” — comuna Belitiori, „Unirea” — Peretu, „Drum Nou” — Măldăeni, „Tudor Vladimirescu” — Albești și altele au dat un important ajutor consilierilor de conducere în realizarea planului, privind sporirea numărului de animale, în ridicarea unor construcții ieftine și traimice din resurse locale.

Munca politică desfășurată de organizațiile de partid în rîndul îngrijitorilor de animale a dat bune rezultate și în ce privește sporirea producției de lapte. La G.A.C. „Unirea” din comuna Peretu s-a realizat pînă la 1 septembrie o producție medie de peste 1.600 litri lapte pe cap de vacă furajată, iar la G.A.C. „Timpuri Noi” din comuna Belitiori — peste 1.700 litri lapte.

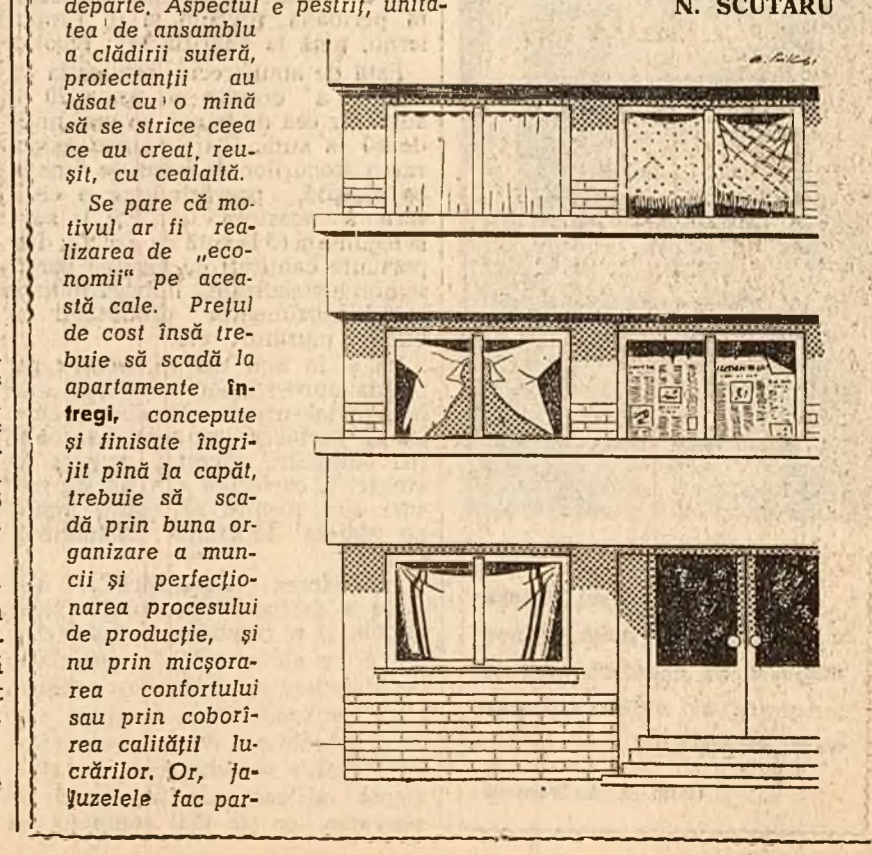
Dezvoltarea sectorului zootehnic necesită construcții realizate în termen scurt și la un preț scăzut. Pînă în prezent s-a terminat construirea a 40 de grajduri pentru vaci, 16 grajduri pentru animale de muncă, 12 cotețe pentru păsări, 11 saivane etc., celelalte construcții

NIȘTE SIMPLE JALUZELE

Frumosul, care era un musafir grăbit, a început de la o vreme să devină un locuitor permanent al tot mai multor orașe ale noastre. Lucrul se datorește, după cum știe toată lumea, mai întîi și mai întîi clădirilor noi. Ele sînt concepute pe ansambluri arhitectonice, plac prin linia lor suplă, iar coloritul lor este un adevărat prieten al ochiului, bucură și desătește.

Unii cetățeni au propus ca mătreața locatariilor în casa nouă să li se ofere spre vânzare perdele-tip, de aceeași culoare, astfel ca cel puțin pe această cale să se asigure o armonie a coloritului — dar pînă acum propunerea n-a găsit răsunetul cuvenit la unele slaturi populare.

N. SCUTARU

Instantanee

— Ce să învăț Mihăiță azi? — Că trebuie să învîț.

VASILE TINCU

rescu” — Dulceana și altele au stocat cantități mari de furaje de bună calitate. Din păcate, nu la fel sau preocupat de această

Îngrijitori de animale — oameni harnici și pricepuți

Odată cu sporirea numărului de animale, o mare însemnată are felul cum sînt îngrijite, încît să se obțină producții ridicate de lapte și carne și, pe această bază, să crească veniturile gospodăriilor și ale fiecărui colectiv. Experiența multor gospodării colective din raion arată că acest lucru se poate realiza dacă în munca de îngrijitori sînt atrași cei mai harnici și pricepuți colectivști. La G.A.C. „Timpuri Noi” — Belitiori, Îngrijitorii Ristache Frățilă, Emilian Zaharia, Tudor Albișor și alții, care au o vechime de peste 5 ani în această muncă, și-au însușit metode înaintate de hrănire și îngrijire a animalelor, reușind astfel să obțină producții ridicate de lapte, carne, lînă. Oamenii harnici și pricepuți lucrează și în sectorul zootehnic de la G.A.C. „23 August” — Drăcșani, „16 Februarie” — Socați și altele.

T. MARIAN
coresp. „Scînteii”
(Continuare în pag. II-a)

CALITATE

Nu-i plăcea să piardă timpul. După terminarea schimbului, dacă bineînțeles nu avea vreo ședință, se îndrepta spre casă grăbit, cu pași mari, apăsați. Tovarășii din secție îl cunoșteau obiceiurile, așa că numai cel ce se considera apt de o „cursă de forță” se încumeta să-l însoțească. Ajunse acasă cu mult înainte de culcare. Se spunea despre el, firește cu oarecare exagerare, că și la teatru alerga; soția și cei doi copii abia de se țin după el. În orice caz, e unul dintre acei oameni cărora nu le place să se ducă la gară cu o oră înainte de plecarea trenului și să piardă vremea așteptând pe peron, ci să sosească exact, todeauna la timp. Pentru a nu avea surprize neplăcute, purta la el un ceas de buzunar, proverbial de precis, pe care-l consulta cu regularitate și se-și putea adăuga și cu oarecare solemnitate „Ca ceasul maestrului”, se spunea prin secție, când se respecta înalta mîntuirea producției.

TEOFIL BUȘECAN

le părțile. Și ceea ce l se păru lui Filip că umple paharul erau geamantane deschise așezate pe parchetul antreului.

Nevasă-sa de abia-l luă în seamă. Imbușorată, trecea dintr-o cameră în alta, ca vîntul și, culmea lui Filip, se păru că fredonează un cântec. Intr-adevăr, cînta Filip simți că-și pierde și bruma de stăpînire de sine pe care o mai avea. Trînti haina și șapca pe un scaun, intră în baie și-și vîrî capul sub robinet. Apa rece îl mai domoli. În timp ce se ștergea, o auzi pe nevasă-tă-sa:

— Servește-te singur, nu-mi văd capul de treburi!

Intră în bucătărie. Aici însă, domnec o ordine exemplară. Se învioră. Își puse supă în farfurie. Încearcă să mănînce. N-avea chef. De dîncolo, din cameră, o auzi pe nevasă-tă-sa:

— Ce-i nou pe la fabrică?

Obișnuita întrebare îl răscoli. Impinse farfuria spre mijlocul mesei. Îl năpădi din nou, cu și mai multă intensitate, simțămîntul acela de rușine pe care-l încercase, în fața lui Barna, a secretarului comitetului de partid. În secția sa? În secția pe care a organizat-o alături de mine, deși l se spune că funcționează ca un ceasornic?

Ce se întîmplase? În pauza de prînz fusese chemat prin megefon la comitetul de partid. Era bine dispus, bînzînd că e vorba de invenția sa de la mașina de ștanțat tablă. Secretarul Barna îl poși să șadă. Îl privi într-un fel ciudat, îngîndurat. Deschise apoi un dulap și așeză în fața lui Filip, pe postavl verde al mesei, două perechi de ghețe de copii. Talpa le era decusată de rame. Filip înțelese dintr-o privire. Încearcă să blîugască o vorbă, două, dar secretarul i-o luă înainte:

— Ni le-au trimis de la Satu Mare, însoțite de o scrisoare. Poftim...

Filip citi cu greu cele câteva rînduri: „...De două-trei ori numai le-au încălțat copiii... E rușine să producă asemenea ghețe... Asta-i calitate, tovarășe? Vi le-am trimis, ca să le reparați... Vă rog să luați măsuri, ca să nu se repete...” Urma o semnătură și adresa expeditorului.

— E clar, tovarășe Filip?

— Clar! răspunse sugrumat. Sînt din secția mea. Știu...

Ar fi vrut să dea explicații, să-i spună secretarului că Petri, tînărul acela nou venit, de la mașina de cusut talpă nu-l încă... Înțelese însă că orice explicație ar fi de prisos. Din secția sa cu ieșit rebutiluri... Apucă ghețele și se ridică. Fără să mai spună un cuvînt, se îndreptă spre ușă.

— Să-mi comunici ce măsuri ați luat... îl auzi din urmă pe Barna.

Se invită lumea în jurul lui. I se păru că zeci, sute de perechi îl jîntuiesc. Se împiedică pe asfaltul neted din curtea fabricii. Strîngea subsoară ghețele rebutate, fără să încerce să așeze din nou pe talpă. Nu ca niște limbi. „Ultaie-vă la mine! Eu sînt vinovatul! Mă vîdeți? Nu văd pe scări și intră în sechi. Îl chemă la sine pe tovarășul Petri, un lungan pîstruiat, blond, și vîrî în brațe ghețele și apoi, fără să-i spună vreo vorbă, luă cîte o gheată, smulse cu cleștele talpa, cu călcîii cu tot. Desfăcu și ramele. Cu mîna lui se apucă să repare ghețele, mai bine zis să le facă din nou.

— Ți-am spus, băiete, nu forța mașina. Coase în gol și fără ramă...

Acestea fură singurele cuvinte ce le adresă lui Petri. În schimb, pînă la terminarea lucrului nu se dezlipi de lîngă el... Îl urmări fiecare mișcare, cercetă fiecare pleșcă ce leșea de sub mîna lui. Filip observă că gheata nu intra tocmai cum trebuia în mașină. Se gîndi că cine știe din secția lui ar ieși nu două perechi de ghețe, ci poate mult mai multe... Din vîna lui... Nu l-a supravegheat îndeajuns pe tînărul Petri...

Ată pîcina pentru care mîngăie Filip nu se mai grăbea spre casă, ca de obicei. Și cu cît își țese firul gîndului cu cît îi apărea mai limpede că trebuie să ia o hotărîre... Ce va spune nevasă-tă-sa? Ce va spune? Va înțelege sau nu? Iată cauza pașilor tîrîgînați, a ezitării înainte de a apăsa clanța.

— Ce faci, nu mînăci?

— Nu mi-e foame...

— Să știi, nici mie. Cum să-ți spun, nu măi am răbdare. Uf, era să uit. Am primit scrisoare de la copii. Ne roagă să-i vizităm în tabără, la Măvodari. Se simt bine. E cald, la mare nu plouă alt de des ca pe la noi. Eu am pregătit totul. Ți-am pus trei schimburi. Numai să mă ajuți să închid geamantanele.

— Nu mai plecăm?

— Gîmești?

— Nu, nu glumesc...

Filip începu să-i povestească tot ce se întîmplase la fabrică. Încearcă să-o convingă că nu se putea pleca în concediu, că Petri nu stăpînește bine mașina, că are nevoie de cel puțin o lună ca să-l învețe...

— Din pîcina spălăciturii ăla?

— Înțeleg-o, nu numai din pîcina lui, ci și din a mea. Vina o împart cu el. N-aș putea pleca liniștit. M-a rugat Barna să-i comunice măsuri voi lua.

Filip înălță ochii soției. Nu mai erau veseli ca mai înainte. Căpătaseră unele lucruri reci. Buzele i se strînseseră; femeia se silea să nu izbucnească în plîns.

— Așa ești tu, în afară de fabrică nu există nimic pentru tine. Nici

(Continuare în pag. IV-a)

Sulina. Pescari în amurg (Foto S. Steiner)

„PRINCIPIUL” CĂPUȘEI

Rezistent și tenace, cu cît te străduiești să scapi de ea, cu atît mai lăcomă își înfîșie trompa în piele. Iată un exemplar. În alte vremuri ar fi trăit din rente. Dar vremeurile s-au schimbat. Nu se mai poate trăi așa. A îmbrăcat haina unui modest șef de secție la fabrica de ciment din Biacș. Se numește Rafail Năstase. E unul dintre partizanii bine cunoscuți expresiv: „Dacă nu curge...”

ne-a scris un corespondent, oamenii erau intimidăți că „vor cădea la examen” dacă nu cumpeau cursul, adică exact cum făceau pe vremea unui politician burghez pripășiți profesori universitari... Nenorocirea căpușelor e că le crește mereu pofta, se unflă și se sparg. Năstase trebuia să semneze pentru angajarea unui muncitor. Mecanismul celor trei degete care apucă locul n-a funcționat pînă n-a fost însă unș. Beneficiul net = 400 lei, cîte 200 de lei de căciulă de la frații Stoica, unul din ei deja angajat.

FOILETON

Exemple: Năstase trebuia să difuzeze timbre pentru Crucea Roșie. Un timbru costă 25 de bani. Năstase îl vinde cu 1 leu. În total sînt 30 de timbre. La niște găleți, iar — Năstase încasează de la mai mulți muncitori din secție cîte 5 lei. De ce? Principiul căpușei.

Cîteva dactilografe și un desenator tehnic au muncit să multiplifice un curs de minimum tehnic. Năstase a pus mîna pe el. Manualul a fost vîndut la 26 de cursanți cu 100 de lei bucată. adică cu dublul valorii adevărate. După cum

Onești, Roman, Piatra Neamț, Biacș, Tg. Neamț. În zilele următoare, activiștii ai Comitetului regional de partid Bacău vor face expuneri pe teme internaționale actuale în peste 150 sate și comune ale regiunii, precum și în toate centrele raionale.

P. DINESCU
C. CHIRIAC,
corespondent voluntar din Biacș

Conferințe pe teme internaționale actuale

BACAU (coresp. „Științei”). — Comitetul regional de partid Bacău a organizat o serie de conferințe pentru oamenii muncii — în întreprinderi, instituții, săli publice, cîmine culturale etc. — pe problemele internaționale actuale. Astfel de conferințe au avut loc la Bacău,

discurii „Electrocard” a editat două noi discuri mici cu imprimări din Festivalul. Primul disc conține „Preludii” de Debussy impinate din recitalul de pian dat de Aldo Ciccolini, iar cel de-al doilea. Concertul pentru vioară și orchestră de Brahms, solist Ștefan Ruha, dirijor Lorin Maazel.

CARNET CULTURAL

TEATRUL NAȚIONAL ÎȘI DESCHIDE STAGIUNEA

Astă seară are loc în sălile Comediei și Studio deschiderea stagiunii 1961-1962, a Teatrului Național „I. L. Caragiale”.

În sala Comediei se va reprezenta „Oameni care tac” de Al. Veitin, iar la Studio „Milionarii” de Ion Istrati.

Primele matinee ale stagiunii au loc miercuri 7 septembrie ora 10, cînd se vor reprezenta „Apus de soare” de Barbu Delavrancea la Comedia, iar la Studio „Hangița” de Carlo Goldoni.

EXPOZIȚIE DE XILOGRAVURĂ

TG. MUREȘ (coresp. „Științei”). — Zilele trecute la Palatul Cultural din Tg. Mureș s-a deschis o expoziție de lucrări din grafica lui Gy. Szabo Béla. Expoziția cuprinde 34 din cele mai cunoscute xilografuri de artistului, printre care: „Cazanții”, „Primul contact cu industria grea”, „Autoportret cu sapcă de libertate”, „Primăvara”, „La bilici” etc.

GHID MONOGRAFIC

Statul popular al regiunii Dobrogea a publicat un ghid monografic intitulat „Muzeul de

PE DISCURII „ELECTROCARD”

După editarea piesei „Burlasca” de R. Strauss, impinată din concertul de deschidere a Festivalului internațional „George Enescu” arînd arînd ca solist pe Sviatoslav Richter, casa de

PE DISCURII „ELECTROCARD”

Concertul nr. 3 pentru vioară și orchestră de Mozart, solist Leonid Kogan, dirijor Mircea Baneriu, și două sonate de Beethoven și Debussy, în interpretarea violonistului Henryk Szeryng, la pian Ferdinand Weiss.

Cu ochii turistului

Castelul din cetatea oțelului

În cetatea oțelului, pe rîulețul Zlăștiului, în imediata vecinătate a uriașului combin siderurgic, se înalță fainic, cu turnuri semețe, vestitul castel al Huniașilor. În puternic contrast cu ceea ce este astăzi Hunedoara, castelul a rămas peste veacuri măturie a vieții de mult apuse a finului stăpînit cîndva de Corvin.

Cercetările istorice dovedesc că e fost clădit în secolele XIII—XIV. De numele Corvinilor, castelul este legat abia de prin 1409, cînd Sigismund, regele Ungariei, îl donează, pentru serviciile de arme aduse, lui Voicu. Fiul acestuia din urmă, Ioan de Hunedoara, „cel mai mare vitez și cel mai mare soldat al vremii sale” cum îl numește Bonfinius, istoricul Corvinilor — îi aduce numeroase modificări. La fel procedează Matei Corvin și urmașii săi.

După stingerea dinastiei Corvinilor, castelul este transmis altor demnitari, iar din secolul XVIII devine proprietatea statului și este declarat monument istoric.

Datorită deselor modificări, stilul lui arhitectonic nu este unitar. Pe lîngă cel gotic, predominant, se fac puternic simțite stilul Renașterii și barocul.

Deși a fost pradă a cinci mari incendii, interiorul castelului păstrează încă numeroase turnuri, bastioane, săli etc. Printre cele mai interesante se numără: sala cavalerilor, construită în stil gotic de Ioan de Hunedoara prin 1452, sala dietei, capela, zidită în 1446, turnurile Capistrano, turnul buzduganelor, arșipele Matia și Loggia, în stilul Renașterii etc. De asemenea se menține o finităz adîncă de peste 30 metri, care, după o legendă, ar fi fost săpăta în stîncă de prizonieri turci.

Considerat drept unul din cele mai de seamă și mai frumoase edificii istorice ale țării noastre, castelul Huniașilor este obiectul unor importante lucrări de restaurare. Cînd aceste lucrări vor fi terminate, el se va prezenta vizitatorilor cu înfățișarea și farmecul de odinioară.

L. VISKI

INTR-O PIAȚĂ AMERICANĂ

Între semenele ei din New York, piața Union e ceva mai deosebită, aici oamenii sînt mai comunicativi, se întîrîp un fel de opinie publică a pieței. În mijloc se află un scaun, un pară patrat cu verdeață. Ca mai toate parcurile americane, e compus numai din copaci și iarbă; florii nu se văd, din motive de economie. Intr-o latură a parterului, se află statuia lui Lafayette, francezul care a luptat pentru independența Americii.

Interviu cu statuia lui Lafayette

Europenii au dăruit țerei Americii multe statui, nădăjduind să implanteze odată cu ele un spirit democratic. Însăși Statuia Libertății s-a născut din colecta publică a francezilor, operă a unui francez; în S.U.A. s-au strîns, cu destulă greutate, fonduri numai pentru soclul statuii și cu asta, pare-se, uimit urmașii ai donatorilor și-au considerat achitate toate datoritiile față de libertate. Dacă ar vedea cum azi Statele Unite au devenit un jandarm mondial al reacțiunii, toți acești Lafayette, Garibaldi, Libertatea ș.a.m.d. s-ar lua cu mîinile de cap; dar, pare-se, uneorii statuile se fac din piatră și bronz a nume ca titularii să nu se poată lua cu mîinile de cap vînzînd ce s-a făcut în numele lor. Privindu-l îndeaproape pe Lafayette, îl se pare că e totuși francez are ceva nelocul lui. Nu era numai vecinul atenei New Yorkului. Ultimele mai atent, puteai descoperi că sabia pe care o purta cu mîna dreaptă stînașă la piept, era... un iatagan turcesc bine încovoiat.

lor și vinurilor fine trebuie să stea mereu cu fața la fumăria și mirosurile de pe bulevardul nr. 4, privind la fel în care americanii devorează fasole cu cîrnați.

Peste câteva zile, am trecut din nou pe acolo prin piață și, deoparte Lafayette nu părea prea ocupat, mi-am permis să-l întreb:

— Generale, sintezi de acord cu nota apărută zilele trecute pe secma dumneavoastră? Aveți de făcut vreo demnitate sau complezare?

— Dă-mi voie să-ți răspund în franjește, a zis statuia cu o voce metalică. Imi vine mai la îndemînă. Am citit înco, în privința sabiei sînt de acord. Incolo însă... Domnii ăștia vor să mă prezine ca pe un fel de nobil fînos, nevoit să suporte vecinătatea oamenilor săraci și a mîncărilor ieftine. Mie însă, imi plăcea să înfișorez an, la înălțimi, muncitorii americani, veneau aici în piață și își lîneau mîingul. Să nu uităm că am fost un luptător progresist pentru vremea mea. Or, de cîntăva vreme, autoritățile americane au interzis mîingurile de înălțimi mai și au declarat interzise astu-nările în această piață. Pentru asta mi-am vărsat eu sîngele!

Abia cînd a spus aceste cuvinte am observat că mîna stîngă o ținea puțîn deschisă în afară, în semn de stupefacție. Totuși autoritățile nu și-au revocat măsura; singurul pe soclul său, cu un iatagan stîrn la piept, Lafayette ține o mîna deschisă în afară, de pară că ar întreba: unde este democrația americană?

O piață animată

În alte parcuri poți vedea oameni juclînd șah pe pătrățele șahabile în mesele de piatră sau aruncînd zaruri sau domină cu pantofii strîși grîjului sub cap, deși e îndoieinic că cineva s-ar putea înălțîni să le fure asemenea pantofii. Pe strada Bowery, zonă a oamenilor prăbușiți, am văzut cetățeni care își scoateu cămașa de pe ei, rămînînd în tricou, în schimb unul pahar de băutură. În rarele locuri unde se poate ședa, îl vezi pe o bancă de piatră, împletit și,

înșiși în lectura micii publicități a unui ziar cules de la cos.

Aici însă, în piața Union, șomerii discuta, nu dorm pe bănci, se agită, pun la cale politica mondială. Piața e înfășurată de agenți provocatori, din cînd în cînd poliția mai face arestări. Asta însă nu pare, la prima vedere, să-i sperie pe șomerii strîși aici: sînt oameni care nu mai au ce pierde. Nu are rost să faci agitație politică în mijlocul lor: sînt în general bine orientați, deși argumentele lor sună uneori naiv.

Am văzut pe unul cu pantofii găurii care, cu convingerea unui milionar, căuta să apere în fața celorlalți „libera inițiativă”; vreo 20—30 îl înconjuraseră și îl țineau în gume și îi ironii, pînă cînd singurutecul a dat din umeri și s-a lăsat păgubaș, așezîndu-se pe o bancă. Un domn bine îmbrăcat, care trecea din întîmplare pe acolo, a încercat cu mare furie să demonstreze că în Cuba n-ar exista democrație, dar după zece minute de discuție înfierbîntată a fost învins prin abandon și a plecat iute, umărît de risetele șomerilor. Cum în grupul lor n-au mai rămas amatori care să jîna partea „inițiativă private”, șomerii se răspîndesc în alte grupuri prin piață și discuția continuă așa aproape la infinit, întreprînd numai de plo, noaptea și poliție.

Ingeniozitate populară

E un spectacol rar, foarte rar pentru Statele Unite, căci aici oamenii nu au vechiul „forum” al europenilor, piața sau strada în care să se adune și să discute; strada e împersonală, în baruri și ospătăriile ieftine stă de obicei la țelgha cu fața spre chelner. Din păcate, spațiul n-a permis să redăm pe larg discuțiile din piață, în care te impresionează ingeniozitatea și umorul de care dau dovadă partizanii „știn-

În piața Washington în centru, cîntărețul popular; negresc care dansează (în sfînga, tineret, turșii etc.)

gii”. Același spirit se vădește și la stațiile de metrou unde unii și-au făcut o adevărată specialitate din a schimba în chip umoristic textul reclamelor. De pildă, pe un afiș care îndeamnă — fără mare efect — pe cetățeni să arunce hîrțile la cos stă scris cam așa: „Nouă din zece înțeleg. De ce nu și tu?” O mîna necunoscută a schimbat textul astfel: „Nouă din zece sînt azi pentru integrarea negrilor. De ce nu și tu, Alabama?” (E țîntit statul Alabama, care și-a cîștigat tristul renume de frunțas în aspirarea negrilor). Un afiș pe care scria: „Am căpătat o slujbă prin mica publicitate a ziarului „New York Times” devenise în mai multe stații de metrou: „Am căpătat o slujbă prin adoptarea sistemului sovietic” sau „Am căpătat o slujbă cînd s-a terminat capitalismul”. Grevele, de asemenea, sînt un teren de manifestare a ingeniozității populare.

Să ne întorcem însă la piețe. Mai există în New York încă o piață nu îndeajuns de „americană”, unde oamenii au păstrat ceva obiceiuri din acestea „înapoiate”, cum ar fi acela de a sta de vorbă, ba chiar de a cînta împreună. Să dăm o rîltă prin piața Washington, în plin centrul boemei newyorkeze, în cartierul numit Greenwich village, unde se află universitatea, ciudații pictori de stradă, ceva artiști și tineret studios, o boemă care vrea să imite Parisul, avînd în plus ceva

trăsnet americane, dar unde se lvesc adesea și tendințe progresiste.

Artă și cîrnați

În jurul pieței Washington străzile sînt înțesate de tablouri: o expoziție în aer liber a artiștilor neofit-mali. Pletoși, bărboși, mai fiecare căușină se-și afirmă personalitatea mărîc prin aspectul lui bizar, cîntă nu prin „artă”, ei înșiși alcătuesc o adevărată expoziție în aer liber. Se află aici hectare de piază pictată înimăginabil de prost; decadentismul a nenorocit o grămadă de oameni: dacă n-ar fi existat pictura modernistă, mulți dintre acești oameni n-ar fi putut îndrăzni să ia pensula în mînă, alt e de vizibil că habar n-au de desen, colorit, de artă plastică în general. De vreme însă ce sînt la modă smîngălele, au prins nădejde și curaj. De altmîni, dacă cineva ar expune aici un tablou de valoarea „Glocondi”, ar fi multe șanse să treacă neobservat, alți de mare este aglomerația, alți de mult obosește ochul în căsușă împărădie a mișcăliurilor. Iată un oarecare Leo Rooney, cîntă pictor, care a alinat pe a gară niște nenorocite de „desene” autoșvietice și, vînzînd că n-are cumpărători, a așigat alături reclama: „Pentru prețul unui cînat, vă cumpărați ARTA!” Decît așa artă, americanii preferă să mănînce cîrnați.

Cafenele pitice cu un decor pe care îl vor cit mai original, cel mai adesea imitate după micile localuri ale Parisului, dar lipsite de naturalitatea acestora, o biserică ce anunță că ține slujbele în curte pentru

SERGIU FARCAȘAN
(Continuare în pag. V-a)

Din LUMEA LARGA

Si-a inceput al doilea secol de muncă

Zilele trecute in casa coihoznicului Nikogos Sarkisian din satul Ahamsalu, raionul Artașat, R.S.S. Armeană, a domnit o animatie neobișnuită. Au sosit rude, conștienți, pionieri și cosmopoliti, oaspeți din colhozuri vechi, Nikogos Sarkisian și-a sărbătorit 100 de ani de muncă.

Mă odihnesc în muncă, fără muncă imi voi pierde liniștea. Cu energia unui om tânăr, Nikogos Sarkisian și-a început a doua sută de ani de muncă.

Călăii clicii lui Salazar

Monstruoșități fără seamăn comit colonialiștii portughezi împotriva poporului angloz. Ziarul „L'UNITA”, publicând această fotografie, arată că decapitarea patrioților anglozi a devenit o practică permanentă a călăilor din slujba lui Salazar.

Perle de peșteră

30 de ore au urmat ei cursul rîului subteran în luptă cu nemurătoare cascade... În sfîrșit, într-o galerie, razele telinurului au căzut peste o grămăjoară de boabe științietoare: perle de peșteră.

Acest troieș extrem de rar — perle de peșteră — l-a adus din Caucaz o expediție de speologii din Moscova. Se știe că perlele se găsesc pe fundul mării tropicale. Dar aceste pietre științietoare se pot forma datorită jocului forțelor naturii și în profunzimea peșterilor. Mii și mii de ani sînt necesari naturii pentru a transforma mici boabe de calciu. În perle strălucitoare.

Perla de peșteră este extrem de rară, iar fiecare descoperire a ei constituie un mare eveniment științific. În decursul vremurilor, au fost descoperite numai câteva zeci de perle de peșteră. Speologii moscovii au adus din peștera Șakuranskala 30 de asemenea perle.

„Ogra”, una din instalațiile complexe, în care se experimentează reacții termionucleare dirijate.

Omul va fi stăpîn deplin pe reacția termionucleară

Impresia de măreție, forță și avînt, nu-l părăsește pe vizitator cîl timp se află pe acest teritoriu alî de vast, înclît trebuie să se folosască de mașină pentru a ajunge de la o clădire la alta. Impresia aceasta se accentuează și mai mult cînd intră în clădiri și se pomenește în încăperile care amintesc secțiile unor uzine imense, cu bolți susținute de grinzi de oțel, cu puternice poduri rulante care plutesc deasupra capului, cu șiruri de gigantice mașini care se pierd departe în fundul sălilor și, din cauza depărtării, par învăluite în ceață. Unele mașini sînt alî de complexe și de uriașe, înclît în apropierea lor omul pare mic cît o furnică, rătăcînd într-un aparat de radie.

Rachelele, sateliții, navele cosmice se construiesc pe șantierele lor din materiale terestre, pe baza legilor și obiectivelor de pe Pămînt, iar apoi pornesc în Cosmos, ca soli ai Pămîntului. Mașinile despre care se vorbește aici sînt și ele rod al gândirii omenești, dar ele electuează mișcare în direcție opusă. Cu ajutorul lor sînt coborîte parca, din ceruri pe Pămînt, îndepărtate obiecte cosmice și sînt reproduse, în condiții terestre, cu diferite grade de aproximație, stări ale materiei, fenomene și procese care nu au avut loc niciodată pe Pămînt și sînt proprii numai abuloaselor cosmice și învelșurilor stelelor.

Unde se află acest atelier cosmologic? Iată adresa exactă: Institutul de energie atomică „I. V. Kurceatov” al Academiei de Științe a U.R.S.S., Moscova.

Mașinile instalate aci sînt modele, îndepărtate încă, ale unor reactoare termionucleare care vor elibera energie atomică din combustibilul cel mai ieftin — izotopul hidrogenului care se găsește în apa obișnuită. Un pahar cu apă conține alîta combustibil nuclear înclît poate înlocui 100 litri de petrol.

Institutul de la Moscova nu este decît unul dintre institutele de acest gen. Cercetări importante în domeniul reacțiilor termionucleare dirijate se efectuează la Institutul de fizică tehnică din Leningrad, Institutul de fizică tehnică al R.S.S. Ucrainene, Institutul de fizică tehnică al Academiei

de Științe a R.S.S. Gruzine, iar unele probleme sînt studiate de fizicienii Universității de științe din Moscova etc.

Astăzi, oricine citește ziarul știe că pentru domesticirea energiei produse de explozia unei bombe cu hidrogen, pentru obținerea unei reacții dirijate în care fuziunea nucleelor izotopilor de hidrogen (deuteriu și tritiu) să se desășoare în, este necesar ca gazul rarefiat să fie încălzit la temperaturi de sute de milioane de grade, să fie adus în starea de plasmă fierbinte, care alcătuiește învelșurile interioare ale stelelor. Numai atunci plasma va deveni foc nuclear, degășind rezerve gigantice de energie nucleară.

Plasma este periculoasă pentru pereții vasului, deoarece nici un fel de material nu poate rezista la temperaturi alî de înalte. Dar pereții vasului sînt și mai periculoși pentru plasmă. Contactul cu pereții face ca în plasmă să apară instabilități impulsive dăunătoare, care provoacă răciria ei. De aceea oamenii de știință sovietici au propus captarea plasmei în vase invizibile din cîmpuri magnetice. Acționînd ca niște coarde elastice de cauciuc, liniile de forță magnetice sînt în stare să se opună presiunii plasmei. Calculele au arătat că un cîmp magnetic, care este destul de puternic, poate forma un perete invizibil, dar extraordinar de rezistent. Dar și din vasul magnetic se pot produce scurgeri. Treptat, plasma și cîmpul magnetic se pot amesteca pentru ca, pînă la urmă, plasma să se scurgă și să se răcească. Firul de plasmă se opune captivității, se zvîrcolește, formează noduri periculoase, scoate mici limbi de foc făcînd tot ce poate pentru a atinge pereții vasului și a reduce prin orice mijloc temperatura. De aceea trebuie efectuate experiențe numeroase și perseveren-

te pentru a se cunoaște întru totul capriciile plasmei și a găsi cele configurații ale cîmpurilor magnetice care să reducă la minimum scurgerile din vasele magnetice.

Instalația magnetică „Ogra” ne uimește prin dimensiunile ei uriașe și, în ce privește proporțiile, poate fi comparată numai cu giganticele cuploare cilindrice pentru producerea cimentului. Vasul invizibil pentru plasmă, închis în această instalație are forma unui vas turtit, așupai la capete cu dopuri magnetice, care reprezintă concentrații ale cîmpului magnetic. Dopurile magnetice sînt denumite și oglinzi magnetice. În „Ogra” plasma este așezată ca și o lumină între două oglinzi. Particulele sînt introduse în vas dintr-un accelerator special, pe traiectorii calculate cu cea mai mare precizie. Aici sînt reflectate de nenumerate ori de către oglinzile magnetice și se descompun pentru a se transforma în plasmă la o temperatură foarte înaltă. În instalația „Ogra”, cercetările se efectuează pas cu pas. Au fost descoperite proprietăți noi, necunoscute încă, dar extrem de interesante ale plasmei.

Ca și toate instalațiile atomice, „Ogra” este dirijată de la distanță. De la tablou, nespus de complicat, sînt controlate organele acceleratorului — injectoarele, traiectoriile particulelor injectate, funcționarea pompelor care evacuează gazul, configurația cîmpurilor magnetice, regimurile termice, presiunile și o sumedenie de aparate de măsurat, care urmăresc comportarea plasmei.

Dacă vasul magnetic are forma unui tub drept, sînt posibile scurgeri de plasmă pe la capete. De aceea s-a imaginat creșterea la un tub care să nu mai aibă de loc capete. Astfel a apărut schema unor captane toroidale, unde vasul pentru plasmă are formă de inel închis, de volan, gol în interior. Curentul electric care străbate gazul din acest cerc încălzește plasma și, datorită propriului său cîmp magnetic, îi imprimă formă de inel. Asemenea camere toroidale sînt și mașinile ultramoderne, cunoscut sub denumirea convențională de „Tokamak”. Este interesant faptul că pe cilindru se alîa montat încă un bobinaj suplimentar care creează în plasmă un cîmp magnetic longitudinal. Liniile de forță magnetice armează plasma la fel ca barele de oțel betonul și mențin inelul de plasmă.

Cu ajutorul a numeroase aparate optice, prin ferestre din mari cristale de safir artificial, se poate privi în interiorul inelului. În jurul instalațiilor termionucleare experimentale se alîa grupate aparate de măsură, toate de cele mai noi tipuri, folosite în fizică și astrofizică modernă. Rezultatele observațiilor arată că multe concepții anterioare cu privire la proprietățile plasmei trebuie respinse, urmînd ca proprietățile ei, noi și surprinzătoare, să fie supuse unei interpretări teoretice.

Lucrările cu plasmă sînt denumite pe drept cuvînt „astrofizică experimentală”. Dar condițiile terestre în care se desășoară experiențele se deosebesc, din păcate, de condițiile cosmice. Una din deosebiri constă în faptul că în Cosmos există un vid aproape absolut, vidul cosmic înclînt. În condițiile de pe Pămînt nu ne putem apropia decît cu multă greutate de un asemenea

Citã ENERGIE ELECTRICĂ produce: 1 Kg. MOTORINĂ — 3,5 kWh. 1 Kg. CĂRBUNE — 7 kWh. 1 Kg. URANIU — 20 milioane kWh. 1 Kg. DEUTERIU ȘI TRITIU — 95 MILIOANE kWh. Dintr-un kg. de deuteriu și tritiu se poate obține o cantitate de energie electrică egală cu întreaga producție pe 5 zile a unei termocentrale ca cea din Kingstone, una din cele mai mari din S.U.A. Sau s-ar putea asigura consumul de energie electrică (public și casnic) pe timp de 8 zile a două orașe de mărimea Parisului.

vid. În ultimii ani, oamenii de știință sovietici au obținut succese importante în acest domeniu. De elaborare proiecte pentru realizarea zărilor. Etapa zăra unor bombe cu o putere finală de evacuare a aerului din sporită, de 20—30—50 și 100 milioane tone de troil.

Din păcate lumea este în așa fel orînduită, înclît sarcinile apărării și abat pe fizicienii sovietici de la nobila lor muncă pasnică. Dar vizita făcută la Institut, fețele radiocamere se ale tinetului, grandioasele instalații, frontal extrem de larg al lucrărilor pasnice demonstrează că ei vor face față și în-o direcție și, în celelalte. În lumea contradicțiilor în care trăim, îndărîta apărării își are o condiție necesară pentru succesul muncii pasnice. Nu încapă îndoielă că buibutul exploziilor termionucleare de pe poligoanele Uniunii Sovietice va aduce la realitate pe investigatorii psihozoi de război, le va răcoi capetele fierbîntate. (După un reportaj publicat în ziarul „Pravda”).

REACȚIA NUCLEARĂ PRIN FIZIUNE se datorește bombardării cu neutroni a unui nucleu atomic greu care se rupe în două fragmente. Ruperea nucleului este însoțită de emisia a doi sau mai mulți neutroni care pot provoca continuarea „în lanț” a reacției. Acest proces stă la baza obținerii energiei atomice.

REACȚIA NUCLEARĂ PRIN FUIZUNE este formarea unui nucleu atomic ușor prin contopirea a doi alți nuclei atomici ușori. Acest proces stă la baza obținerii energiei termionucleare.

PLASMA reprezintă un amestec de electroni și ioni proveniți din moleculele unui gaz în care s-a produs o descărcare electrică.

VID ÎNAINȚAT — realizarea unei presiuni mai mici decît a miliardă parte din presiunea atmosferică.

Viața culturală internațională

Eroii zilelor noastre pe scena Operei

La 1 septembrie Teatrul Mare din Moscova și-a deschis noua stagiune — a 186-a la număr — cu opera lui Serghei Prokofiev „Război și pace”. Repertoriul acestei stagiuni va fi bogat în opere despre contemporanii noștri, arată V. Pahomov, directorul teatrului, într-un articol publicat în ziarul „Pravda”. Astfel, va fi prezentată opera lui Prokofiev „Povestea unui om adevărat” și reluată într-o nouă montare opera „Djalli” de Jigunov. Colectivul Teatrului Mare pregătește și alte spectacole despre eroii zilelor noastre. Este vorba în primul rînd despre opera compozitorului I. Dzerjinski „Soarta unui om”, după cunoscuta năvălă a lui M. Șolohov, „Pagini din viață” de A. Balcanviciade, un spectacol despre două generații de oameni sovietici și „Nu numai dragoste” de R. Șcedrin.

Teatru pe apă

Teatrul Mazowian din R. P. Polonă este un teatru neobișnuit unic în Europa. Instalat pe o veche barcă militară care transporta în timpul războiului tancuri, tras de un remorcher acest teatru pe apă prezintă spectacole în orașele și satele de pe malul Vistulei, localități situate departe de calea ferată și de sosele principale. Succesul și simpatia de care se bucură colectivul teatrului în rândurile spectatorilor săi îl dovedește sutele de scrisori pe care le primește de la invățători, pescari, țărani, gospodine tineri din orașele și satele de pe malul Vistulei.

În cinștea Congresului al XXII-lea al P. C. U. S.

Artiștii amatori din Uniunea Sovietică pregătesc un spectacol grandios închinat Congresului al XXII-lea al P.C.U.S. Sub lozincă „Poporul și partidul sînt strîns uniți” vor prezenta programe artistice la Moscova 3500 de oameni, peste 100 de colective artistice din Sverdlovsk, Tula, Petropavlovsk, din Kamciatka, Ivanovo, Magadan, Briansk, din toate republicile unionale și autonome.

Un spectacol interzis

Prin intermediul ambasadelor la Roma, guvernul francez a reușit să obțină interzicerea spectacolului care urma să aibă loc în Italia cu plesa: „Ioana poporului”. Este vorba de o adaptare modernă a lui Marcello Sartarelli după drama lui Schiller „Ioana d'Arc”. Plesa lui Sartarelli, a cărei acțiune se desășoară în Algeria, ogîndînd lupta eroică a poporului algerian, a strînit indignarea colonialiștilor francezi care au cerut interzicerea spectacolului.

CALITATE

Pregătiri pentru serbare... Ileana Cătănă și Maria Serafie jescitoare frunțea la secția de covoare din Sălășie. (Foto Gh. Vințilă)

Urmare din pag. III-a) soște, nici copiii... Alții pleacă la mare, la munte, numai tu... — Florice, dragă, cum poți vorbi așa? Anul trecut am fost și noi la Vasile Roidă. Ai uitat? Ne-am plimbat cu vaporul. Înțelege și tu.

nu pot să plec acum. Amînmă conoediul cu o lună, cel mult o lună... — E prea tîrziu, intrăm în toamnă... Și m-am pregătît... Am cumpărat lucruri de plajă... Copilii ne așteaptă... Avea ochii plîni de lacrimi. Se lăsă pe scaun, începînd să se steargă cu șorțul.

— Înțelege, Florice, și adu-ți aminte cît de greu ne era în tinerețe, cînd nici nu ne puteam gîndi la concedii, la mare. Astăzi ne vine greu să amînmăm plecarea cu o lună? Cu o singură lună! Mă gîndesc la omul ce ne-a trimis ghetele înapoi. Poate e un muncitor, ca noi. Eu sînt vinovat! Eu răspund de secție. Te-ai bucură dacă ai cumpăra ghete ca alea? Știi cum erau? Căscate! Așa era ferbenșă! Ramele tăiate! Pot să plec? Pot? Sînt doar membru de partid!

Florice se idică de pe scaun și își țîrîi securității gemanțanele. Se făcu apoi liniștea. O liniștea lungă, apăsătoare, într-un tîrziu, ca de departe răzbi vocea ei: — Am auzit, de fapt, că Ioanna e frumoș la munte...

Maistrul Filip simți că-l copleșește un simțămînt de recunoștință. Pe buze, pentru prima oară de cînd fusese la Barna, îi apărî un zîmbet. Auzi apoi pasi. Pe la spate, o mîină caldă i se așeză pe creștet, răvășindu-l pîrul. Se întoarse. O cuprinșe de mijloc. În ochii ei cîți înțelege.

— Tîși de pe scaun. Își scoase ceasul și-l cercetă cu luare amînte. — Barna trebuie să fie la comitet. Mă duc, mă duc să-l comunic măsurile luate. În ce privește concediul, dacă vrei, plecăm la munte. Marea, rămîne pentru la anul...

Maistrul Filip cobora scările sărînd două, trei trepte deodată. Își în stradă și cu pasi mari, grăbiți, se îndreptă spre fabrică. Avea doar înclîta de făcut! Și cînd te gîndești că a uitat să mînșine. Și îi e foame, — o foame de lup!

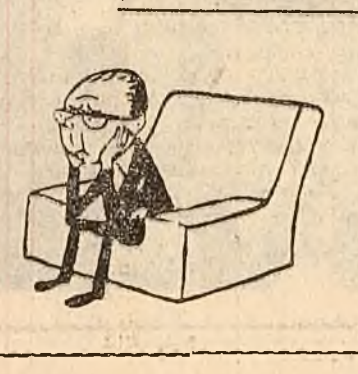
Colonialistulul... La țîntă!

Să-ți întro bine în cap, mister!

Ultimul model de șperietoare de ciorl. Desene de A. RIK

Adenauer (cătîre Brentano): — Cea ce mă nelinștește cel mai mult este că R.D.G. nici nu există! (Desen din ziarul vest-german „Die Andere Zeitung”).

Aparat de radio minuscul

Întreprinderea cehoslovacă „Tesla” a construit prototipul unui aparat de radio minuscul pe bază de transistori. Aparatul „Amulet T. 820” are o lungime de 114 mm., o lățime de 72 mm. și cîntărește împreună cu bateria 250 gr.

Știați că...

... în America centrală și de sud se născ anual aproximativ 8 milioane de copii? Dar, din cauza condițiilor mizere în care trăiește majoritatea populației, un milion mor înainte de a fi implinșit vîrsta de un an.

... potrivit datelor Institutului central de statistică din Italia, în primele șase luni ale acestui an, din cauza grevelor s-au pierdut 35.476.000 ore de muncă? În perioada de corespunțătoare a anului trecut numărul orelor nelucrate din cauza grevelor a fost de 11.441.000.

... după cum transmite agenția japoneză Kiado Tsusin, populația orașului Tokio era la 1 august de 9.022.542 de persoane?

CONCURSUL SI FESTIVALUL INTERNATIONAL

George Enescu

Dupa prima saptamina

Manifestările de până acum din cadrul Festivalului „George Enescu” au fost, fără îndoială, la înălțimea acestui important eveniment al vieții muzicale.

N-a existat nici o zi fără revelații, în această primă săptămână de festival propriu zis (cărui a se adăuga concertul festiv de deschidere din 5 septembrie, dirijat de George Georgescu, avându-l ca solist, într-un concert cu o compoziție proprie, pe Valentin Gheorghiu).

Cei doi pianisti oaspeți care au concertat până acum — Richter și Ciccolini, se bucură de notorietate mondială. Sviatoslav Richter — solistul concertului din 9 septembrie — a fost unanim situat în rândul numelor memorabile ale istoriei artei pianistice...

Este foarte greu să alăturiți lui Richter numele vreunui pianist contemporan. Cu toate acestea, Aldo Ciccolini — a cărui relativ recentă carieră pianistică este legată de George Enescu — a stăruit un mare interes în rândul publicului.

Publicul a mai avut prilejul să cunoască, la numai o zi interval, doi mari violoniști. Leonida Kogan — viștărar încă tânăr, al strălucitei scoți sovietice și care vâdește de pe acum o mare maturitate — impresionează prin dinamismul extraordinar al interpretărilor sale...

Henryk Szeryng, violonistul mexican de renume internațional, se află încă la jumătatea contribuției sale în Festivalul „George Enescu”: importantul examen al măiestriei muzicale pe care-l va da cu orchestra la 18 septembrie (trei concerte: Bach, Beethoven și Brahms, cântate în aceeași seară!) n-a avut încă loc.

Intr-o piata americana

(Urmare din pag. III-a)
In atrage auditoriu, mici magazine cu obiecte „veritabile” pentru turistii bogati, fanatici religiosi, studenti saraci si studiosi, actori de talent, dar șomeri, negri care in acest cartier își permit să umble cu mina sprânci de umărul unei prietene blonde, anticiari care trădesc din te miri ce... iată doar o parte a ciudatului amalgam omenesc în care binele se învecinează cu răul și rațiunii Americii cu vitioarele ei talente.

Cintee cu... cintee
Iată-ne în piața Washington. În jurul unui mic bazin decorativ cu apă s-a cum stinsă o grupă de copii poartă hanjori, muzicini, ba unul chiar și un soi de contrabas făcut dintr-o coadă de mătură și un li-ghean. Dacă între picturi și forțe rare cele cu o tendință progresivă — pictorilor nu le convine să lase „negru pe alb” dovezile convingerilor lor — în schimb cîntecul zboră, e greu să dovedești că unul a cîntat ceva sau altceva — și piața întreagă răsună de cîntecul progresiv — Am construit cîntăva o cale ferată, și acum e gata, cîntă un grup durere muncitorilor uitat. Vino cu mine în țara în care m-am născut, va fi cîntăva țară în țara noastră, întonăză alții, plini de nădejde în viitor. — De care parte ești tu? sună un cîntec, ba se aude și o melodie favorită a comunistilor americani: Nu putem fi înspăimîntați!

Primăria a interzis manifestările și adunările în această piață. Dar tradiția este puternică, și așa stămint alie manifestată, de protest. S-a încercat năpădirea locului cu tot felul de manciuri religioase, fanatice, mlașmășituri bărboși care umbra lumina prin mijlocul bazinului și tinere în pantaloni șori, cu picioarele goale și nelăchpuți de murdare; mai sînt pe deasupra turșii cu asemănare, care cască ochii, copii care plîng, oameni de tot felul. Ză-

„Probleme ale păcii și socialismului”

A apărut în limba română, în Ediția politică, nr. 9 (37) pe anul 1961 al revistei „Probleme ale păcii și socialismului”, revistă teoretică și informativă a partidelor comuniste și muncitorești.

Accest număr al revistei cuprinde articolele: „In numele feliicilor omenirii” de B. N. PONOMAREV; „Să aparăm pacea și progresul”; „Să barăm drumul militarismului vest-german” de P. FLORIN; „Lupta Partidului Comunist din Austria în condițiile conjuncturii inate” de F. FÜRBERG; „Iranul în pragul unor schimbări” de A. KAMBAHS.

La rubrica „In partidele comuniste și muncitorești” revista publică numeroase materiale informative cu privire la activitatea unor partide frățești.

În acest număr revista încheie publicarea materialelor schimbului de păreri în legătură cu schimbările ce se produc în structura clasei

Colaborarea romino-indoneziană va crește continuu

Declarația conducătorului delegației indoneziane, Chairul Saleh

Înainte de a părăsi țara noastră, conducătorul delegației guvernamentale indoneziane, Chairul Saleh, ministrul Construcțiilor și Dezvoltării, a făcut o declarație unor redactori ai Agenției române de presă „Agerpres” și Radioteleviziunii romine.

Ospetele a reamintit că a venit în țara noastră pentru a participa la prima sesiune a comisiei guvernamentale mixte permanente de colaborare economică și tehnică romino-indoneziană. Noi sintem foarte mulțumii și a spus el — că într-un timp atât de scurt am putut realiza o înțelegere eficientă. Sintem recunoscători pentru atitudinea plină de înțelegere a părții romine față de partea indoneziană, pentru simpatia poporului român față de munca poporului indonezian pentru dezvoltarea și reconstrucția țării sale, pentru lupta sa împotriva rămășițelor colonialismului și imperialismului care mai există în țara mea.

Sînt convins că colaborarea dintre România și Indonezia va crește din ce în ce mai mult. Punem accent pe dezvoltarea resurselor noastre naturale, mai ales a industriei petrolului, și, de aceea știm că România are o experiență îndelungată și este foarte dezvoltată în domeniul industriei petrolului, noi dăm prioritate colaborării cu țara dv. în această direcție.

În cursul șederii în țara noastră, oaspetele a vizitat cîteva întreprinderi. Am fost impresionat — a spus el — de industria dv. petrolieră și de mașin-unelte, de hotărîrea oamenilor de a munci cu trager de inimă și de a produce din ce în ce mai mult în folosul poporului și al țării.

Mia plăcut Bucureștiul. M-au impresionat clădirile, dar și oame-nii pe care i-am văzut pe străzi. Simțul artistic al poporului dv. se poate vedea și în felul de comportare al oamenilor și în felul lor de a se îmbrăca. Acestea sînt cîteva din impresiile pe care le-am putut aduna în scurta perioadă de timp petrecută în țara dv.

Delegația guvernamentală indoneziană a părăsit vineri dimineața Capitala.

Conducătorul delegației, Chairul Saleh, ministrul Construcțiilor și Dezvoltării, și ceilalți oaspeți indonezieni au fost conduși la plecarea, pe aeroportul Băneasa, de tovarășii Gogu Rădulescu, ministrul Comerțului, Vasile Dumitrescu, adjunct al ministrului Afacerilor Externe, Ana Toma, adjunct al ministrului Ședinței al Comitetului de Stat al Planificării, membri ai conducerii altor ministere economice și alte persoane oficiale.

Au fost prezenți Sukrisno ambasadorul Republicii Indonezia la București, și membri ai ambasadei. (Agerpres)

Misiune oficială de bunăvoință a Republicii Niger

Vineri la amiază a sosit în Capitală o misiune oficială de bunăvoință a Republicii Niger, condusă de Adamou Mayaki, ministrul Industriei și Comerțului. Din delegație fac parte Issa Ibrahim, Aloulou Noma, Maman Manou, Elhadj Hima Hamani, deputați în Adunarea Națională a Republicii Niger și Sidibe Aboubacar, prim-secretar al ambasadei Republicii Niger la Paris.

Misiunea oficială de bunăvoință va purta convorbiri cu privire la relațiile și legăturile economice și culturale dintre R. P. Romîni și Republicii Niger.

Oaspetii au fost întâmpinați la sosire pe aeroportul Băneasa, de Gogu Rădulescu, ministrul Comerțului, Vasile Dumitrescu, adjunct al ministrului Afacerilor Externe, deputații Ion Pas, vicepreședinte al Comitetului de conducere al grupului național român al Uniunii Interparlamentare, acad. Horia Hulubei, Elena Livezeanu și Gheorghe Vasilih membri ai grupului național român, general colonel în rezervă D. Dăncănuș, vicepreședinte al Ligii romine de prietenie cu popoarele din Asia și Africa, Dionisie Ionescu, seful Ceremonialului de Stat și alte persoane oficiale.

În timpul după amiezii, oaspetii nigerieni au fost primiți de Gogu Rădulescu, ministrul Comerțului, iar seara au participat la un dineu oferit în cinstea lor. (Agerpres)

Într-o condiție fizică foarte bună, așa că așteptăm etapele următoare cu optimism. Ne gîndim, bineînțeles la... locu-l pe echipe.

Nicolas Voicu, antrenorul echipei noastre, care a ascultat declarația lui Kurt Adamek, intervine: — Să știți că și noi ne gîndim la... locu-l. Să-i păstrăm astfel pe echipe, oit și la individuali...

Cei doi antrenori și-au urât reciplone succes și și-au sfîrșit minile prietenese.

În atmosfera caldă, prietenească, din prima zi de odihnă petrecută în Timisoara desprimind, asadar, trăsătură comună care îl caracterizează pe toți participanții la jublihari ediție a Turului ciclist al R. P. Romîne — optimismul.

M. POPESCU

TELEGRAMME EXTERNE

Manifestare a prieteniei romino-indiene la Kampur

DELHI 15 (Agerpres). — La Kampur, statul Uttar Pradesh, a avut loc o manifestare de prietenie organizată de asociația de prietenie indo-romina din Kampur.

Cu această ocazie a luat cuvîntul dr. Jawaharlal Nehru, ministrul Prevederilor Sociale din statul Uttar Pradesh. În expunerea sa, el a relevat faptul că atât România, cît și India duc o politică de pace și de apropiere între popoare. Vorbitorul a mulțumit pentru ajutorul pe care statul român îl acordă dezvoltării industriei petroliere din India.

Din partea ambasadei romine a vorbit C. Dumitrăchescu, însărcinat cu afaceri ad-interim al R. P. Romine la Delhi. În aceeași localitate, cu acest prilej au fost organizate două expoziții rominești — una de artizanat și una filatelică — și a fost prezentat filmul „Erupția”, care s-a bucurat de un deosebit succes.

În ziua de 12 septembrie zarele „National Herald”, „Pioneer”, „Hindustan Times” și „Northern India Patrika”, relatînd despre manifestarea de la Kampur, au publicat extrase din cuvîntarea însărcinatului cu afaceri ad-interim al R. P. Romine la Delhi.

Situația din Brazilia

Declarația lui Carlos Prestes

RIO DE JANEIRO 15 (Agerpres). — Presa din Rio de Janeiro a publicat la 14 septembrie declarația secretarului general al C.C. al Partidului Comunist din Brazilia, Luis Carlos Prestes, în legătură cu recenta criză politică din țară. Prestes a subliniat în declarația sa că ocuparea postului de președinte al republicii de către Joao Goulart și înfringerea adepților loviturii de stat reprezintă o mare victorie a poporului brazilian, o mărturie a puterii forțelor democratice din țară și a maturității politice a poporului brazilian.

Concomitent săptămînalul „Novos Rumos” publică un articol al lui Prestes intitulat „Comuniștii și noul guvern”. După ce demască rolul murdar jucat de cercurile imperialiste din S.U.A. în cadrul recentelor evenimente din Brazilia, Prestes scrie că comuniștii vor continua lupta pentru formarea unui guvern democrat-național. „Acum, subliniază el, principalul este mobilizarea maselor spre a cere noului guvern și Congresului național de zărmarea adepților loviturii de stat, înlăturarea lor din posturile cheie și pedepsirea lor. Este, de asemenea, necesar, subliniază secretarul general al P.C. din Brazilia, să se imobilizeze masele la lupta pentru restabilirea relațiilor diplomatice cu U.R.S.S. și cu celelalte țări socialiste, pentru îmbunătățirea situației oamenilor muncii”.

Sentința în procesul foștilor conducători ai Turciei

ANKARA 15 (Agerpres). — După cum anunță agenția France Presse, la 15 septembrie înalta curte de justiție din Yassida a pronunțat sentințele în procesul intențat conducătorilor foștilui regim din Turcia.

Au fost condamnați la moarte: fostul președinte, Djelal Bayar; fostul președinte al guvernului, Adnan Mençeres; fostul ministru de Externe, Zorlu; fostul ministru al Finanțelor, Polatkan; fostul președinte al Adunării Naționale, Koraltan; foștii vicepreședinți ai Adunării Naționale, Kirazoglu și Erozan, precum și alte persoane.

În afara acestora tribunalul a condamnat 15 persoane la muncă silnică pe viață, 35 de persoane la închisoare pe diferite termene și a achitat cinci inculpați.

Cel mai mare și mai modern transformator electric al R.D. Germane de la Lûbbenau.

Declarația P.C. din Algeria

PARIS 15 (Agerpres). — Conducerea Partidului Comunist din Algeria a difuzat sub formă de manifest o declarație în care cheamă poporul să zădărnicească activitatea teroristă a ultracolonialistilor în Algeria.

Partidul Comunist din Algeria, se spune în declarație, condamnă nu numai pe ultracolonialiștii, dar și pe neocolonialiștii lui De Gaulle care propun planuri pentru împărțirea teritoriului algerian.

Partidul Comunist din Algeria își exprimă convingerea fermă că „nimic nu va împiedica Algeria să devină în curînd liberă și independentă. În ce privește pe rasiștii incorrigibili, poporul algerian va ști să le pună friul”.

Manevre ale forțelor N. A. T. O.

ISTAMBUL 15 (Agerpres). — TASS: Soldați, din unități de infanterie, marină, aviație și infanterie marină ale forțelor armate ale N.A.T.O. în zona de sud a Europei, întîrte cu unități ale aviației tactice americane, au ocupat poziții de plecare în Turcia, Grecia și Italia, în așteptarea începerii manevrelor „Sahmat-2”.

După cum anunță agenția Anatolia, operația principală a trupelor N.A.T.O. va începe la 16 septembrie pe teritoriul Turciei, în Tracia. La manevre vor lua parte nave de război ale flotelor americană, turcă, greacă și italiană.

Manevrele vor fi conduse de amiralul american Brown.

Lucrările Congresului al IV-lea al Partidului Muncii din Coreea

PHENIAN 15 (Agerpres). — Delegații la Congresul al IV-lea al Partidului Muncii din Coreea au continuat discutarea raportului de activitate al Comitetului Central al partidului.

Directorul uzinei de tractoare din Kiam a declarat că pînă în anul 1965 va fi îndeplinită sarcina trasată de partid ca pînă la sfîrșitul septenlului să se livreze satelor 80.000 de tractoare.

Li He Sun, membru al Prezidiului Comitetului Central al Partidului Muncii din Coreea, a analizat în cuvîntarea sa situația economică și politică din Coreea de sud și rezultatele luptei pentru unificarea pasnică a patriei.

În ședința din dimineața zilei de 15 septembrie, reprezentanții partidelor frățești din Indonezia, Anglia, Austria, Algeria, Canada, Olanda,

Tailanda au dat citire mesajelor de salut adresate Congresului al IV-lea al Partidului Muncii din Coreea.

PHENIAN 15 (Agerpres). — Coreșpendență specială: La 15 septembrie delegația Partidului Muncitoresc Romîn, împreună cu alte delegații ale partidelor comuniste și muncitorești la Congresul Partidului Muncii din Coreea, a făcut o vizită la cooperativa agricolă din Censanlin, regiunea Phenian. Apoi delegațiile au vizitat noua fabrică de tractoare din Kean. Oaspeții au fost primiți cu căldură de muncitori și țărani. După masă delegația Partidului Muncitoresc Romîn a vizitat Expoziția industrială și agricolă a R. P. D. Coreene deschisă la Phenian în preajma Congresului.

Vești din țările socialiste

Cea mai mare magistrală de cale ferată electricată din lume

Lucrările de electrificare a căii ferate Moscova — Irkusk sînt pe terminate, relatează agenția „Novosti”. Aceasta va fi cea mai mare magistrală de cale ferată electricată din lume. Ea va lega direct capitala Uniunii Sovietice cu Uratul, Kazahstanul de nord și Siberia. Prin darea în exploatare a ulimei porțiuni a magistralei, se reduce considerabil durata călătoriei. Locomotivele electrice de la gară-turile de pasageri vor putea dezvolta o viteză de 120 de km. pe oră. Magistrala va fi terminată înainte de deschiderea celui de al XXII-lea Congres al P.C.U.S.

În calea nisipurilor mișcătoare

În China de nord-est, în calea vînturilor uscate și a nisipurilor mișcătoare a fost ridicat un puternic zid de verdeață, lung de 1.200 km. — o vastă perdea forestieră de protecție care se întinde de la marea

Mării Galbene pînă la munții Hingan. Înainte de eliberarea țării, pusturile de nisip ale Mongoliei Interioare înaintau, se extindeau în fiecare an spre răsărit cu 10—15 metri. Perdea forestieră de protecție

Construirea unui orașel științific

Colectivul întreprinderii „Stavindustrie” din Bratislava construiește un nou centru științific — obiectiv al Academiei Slovace de Științe. Prima etapă a construcției, de comunicație spre clădirea principală și

clădirea institutului de mașini și automatizări. În anii viitori se vor adăuga alte obiective, astfel încît aici va lua naștere un adevărat orașel științific.

Cel mai mare și mai modern transformator electric al R.D. Germane de la Lûbbenau.

Declarația P.C. din Algeria

PARIS 15 (Agerpres). — Conducerea Partidului Comunist din Algeria a difuzat sub formă de manifest o declarație în care cheamă poporul să zădărnicească activitatea teroristă a ultracolonialistilor în Algeria.

Partidul Comunist din Algeria, se spune în declarație, condamnă nu numai pe ultracolonialiștii, dar și pe neocolonialiștii lui De Gaulle care propun planuri pentru împărțirea teritoriului algerian.

Partidul Comunist din Algeria își exprimă convingerea fermă că „nimic nu va împiedica Algeria să devină în curînd liberă și independentă. În ce privește pe rasiștii incorrigibili, poporul algerian va ști să le pună friul”.

Manevre ale forțelor N. A. T. O.

ISTAMBUL 15 (Agerpres). — TASS: Soldați, din unități de infanterie, marină, aviație și infanterie marină ale forțelor armate ale N.A.T.O. în zona de sud a Europei, întîrte cu unități ale aviației tactice americane, au ocupat poziții de plecare în Turcia, Grecia și Italia, în așteptarea începerii manevrelor „Sahmat-2”.

După cum anunță agenția Anatolia, operația principală a trupelor N.A.T.O. va începe la 16 septembrie pe teritoriul Turciei, în Tracia. La manevre vor lua parte nave de război ale flotelor americană, turcă, greacă și italiană.

Manevrele vor fi conduse de amiralul american Brown.

Manevre ale forțelor N. A. T. O.

ISTAMBUL 15 (Agerpres). — TASS: Soldați, din unități de infanterie, marină, aviație și infanterie marină ale forțelor armate ale N.A.T.O. în zona de sud a Europei, întîrte cu unități ale aviației tactice americane, au ocupat poziții de plecare în Turcia, Grecia și Italia, în așteptarea începerii manevrelor „Sahmat-2”.

După cum anunță agenția Anatolia, operația principală a trupelor N.A.T.O. va începe la 16 septembrie pe teritoriul Turciei, în Tracia. La manevre vor lua parte nave de război ale flotelor americană, turcă, greacă și italiană.

Manevrele vor fi conduse de amiralul american Brown.

SAPOORT

Turul ciclist al R. P. Romîne

Ziua de odihnă a fost dominată de... optimism

TIMISOARA (prin telefon). — Vineri 15 septembrie, după cinci etape, una mai disputată ca cealaltă, mult așteptată și de repaus de la Timisoara este intru totul meritată. Totuși, marea cursă stăpînește gîndurile ciclistilor și antrenorilor.

„Iată-l, în hotel elegantului hotel „Timisoara”, pe ciclistii iugoslavi împreună cu antrenorul lor, Vladimir Gudlin.

— Cum se simt băieții? — Nu prea bine... în clasament, răspunde Gudlin, surîzînd. Ne aflăm la o oră în urma echipei R. P. Romine, frunțasa clasamentului. Sintem însă hotărîți să ameliorăm această situație. Își apoi, nu uitați, ghinionul din etapa Ia (cînd a căzut Levaic și a fost asleptat de întreaga echipă) ne-a costat multe minute care acum sînt greu. Mai avem 8 etape și ne vom strădui să revenim printre frunțosi... Optimismul nu ne-a părăsit...”

La masa de prînz îl înfîlțim pe tinerii ciclisti danezi. Au vizitat orașul și sint încîntați de frumusețea lui, ca de altfel și de toate lucrurile pitorești din țara noastră pe unde au trecut pînă acum. Jorgensen și Ritter, declara că așteaptă cu nerăbdare cursa contronometrului unde — zle ei — sint specialașii.

Iată-l pe antrenorul echipei R. D. Germane, Kurt Adamek. — Echipa merge foarte bine. Băieții sint într-o dispoziție admirabilă și în-

tr-o condiție fizică foarte bună, așa că așteptăm etapele următoare cu optimism. Ne gîndim, bineînțeles la... locu-l pe echipe.

Nicolas Voicu, antrenorul echipei noastre, care a ascultat declarația lui Kurt Adamek, intervine: — Să știți că și noi ne gîndim la... locu-l. Să-i păstrăm astfel pe echipe, oit și la individuali...

Cei doi antrenori și-au urât reciplone succes și și-au sfîrșit minile prietenese.

În atmosfera caldă, prietenească, din prima zi de odihnă petrecută în Timisoara desprimind, asadar, trăsătură comună care îl caracterizează pe toți participanții la jublihari ediție a Turului ciclist al R. P. Romîne — optimismul.

M. POPESCU

Azi și mîine la rugbi

Asăzi în cadrul celei de-a treia etape a returului, campioana țării C.F.R. Grivița Roșie înfîlțește pe terenul Gloria, cu înecpere de la ora 18.30, echipa Meșului. Tot în Capitală amatoriilor de sport vor putea urmări mîine un bogat program. Pe stadionul I.T.B. vor avea loc meciurile C.C.A.—Olimpia Bra-

tr-o condiție fizică foarte bună, așa că așteptăm etapele următoare cu optimism. Ne gîndim, bineînțeles la... locu-l pe echipe.

Nicolas Voicu, antrenorul echipei noastre, care a ascultat declarația lui Kurt Adamek, intervine: — Să știți că și noi ne gîndim la... locu-l. Să-i păstrăm astfel pe echipe, oit și la individuali...

Cei doi antrenori și-au urât reciplone succes și și-au sfîrșit minile prietenese.

În atmosfera caldă, prietenească, din prima zi de odihnă petrecută în Timisoara desprimind, asadar, trăsătură comună care îl caracterizează pe toți participanții la jublihari ediție a Turului ciclist al R. P. Romîne — optimismul.

M. POPESCU

Azi și mîine la rugbi

Asăzi în cadrul celei de-a treia etape a returului, campioana țării C.F.R. Grivița Roșie înfîlțește pe terenul Gloria, cu înecpere de la ora 18.30, echipa Meșului. Tot în Capitală amatoriilor de sport vor putea urmări mîine un bogat program. Pe stadionul I.T.B. vor avea loc meciurile C.C.A.—Olimpia Bra-

